

HOTELE DLA OWADÓW

Wstępu słów kilka

*Już wiosna do nas idzie, wielkimi krokami,
Będzie wszystkich zachwycać swymi kolorami.
Zima przeminęła, lato będzie niebawem,
A z latem owady – w ogródku twym, nad stawem...*

*Mali przyjaciele, sprzymierzeńcy człowieka
Potrzebują pomocy – niech nikt już nie czeka!
Chemizacja rolnictwa, choroby, klimatu
Zmiany, niszczenie siedlisk – takiego formatu
Problemy mają owady zapylające,
Które dziko żyją nie wyłącznie na łące.*

*W ogródkach i parkach oraz naszych balkonach,
I w centrum, przy ulicach, i w miejskich ramionach.*

Zbudujemy hotel dla owadów!

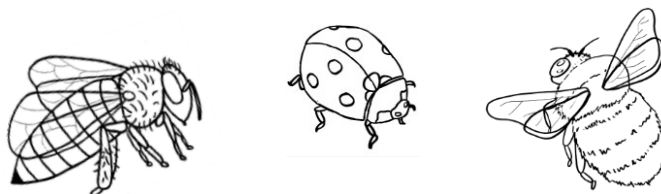
*Owodom możemy pomóc budując hotele,
Niewielkie konstrukcje, w których mieszkać jest wiele.*

*Dostępne są w sklepach, z gotowymi wzorami
- Więcej frajdy nam sprawi, gdy zrobimy sami.*

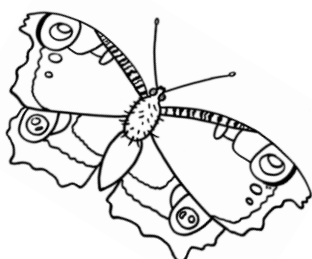
***Chodźmy na krótki spacer tą wiosenną porą,
Nazbierajmy suchych liści, z szyszkami i korą.***

***Poszukajmy gałązek i bagiennej trzciny,
Parę cegieł i glinę, i różne trociny.***

*Dla różnych owadów zbudujemy hotele,
Pomocnych sprzymierzeńców wokół nas jest wiele.*

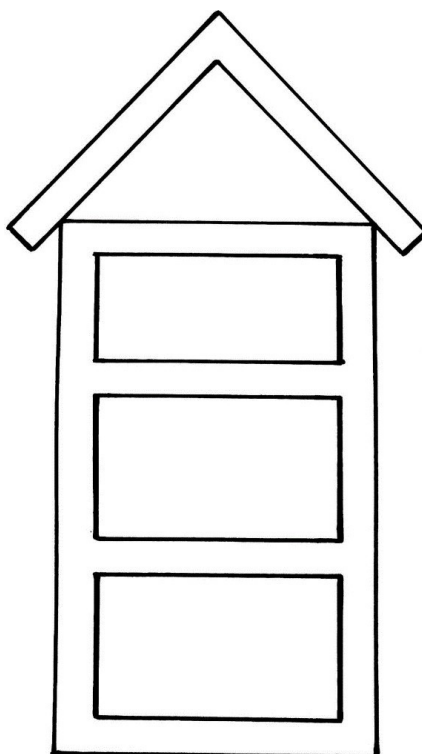
*Dziki pszczoły i osy kwiaty zapylają,
Inne – urokliwe... i szkodniki zwalczają!*

Budujemy hotel

Drewno liściaste to jest najlepszy budulec.

*Ramę drewnianą starannie uzupełniamy,
Wedle uznania elementy układamy.*

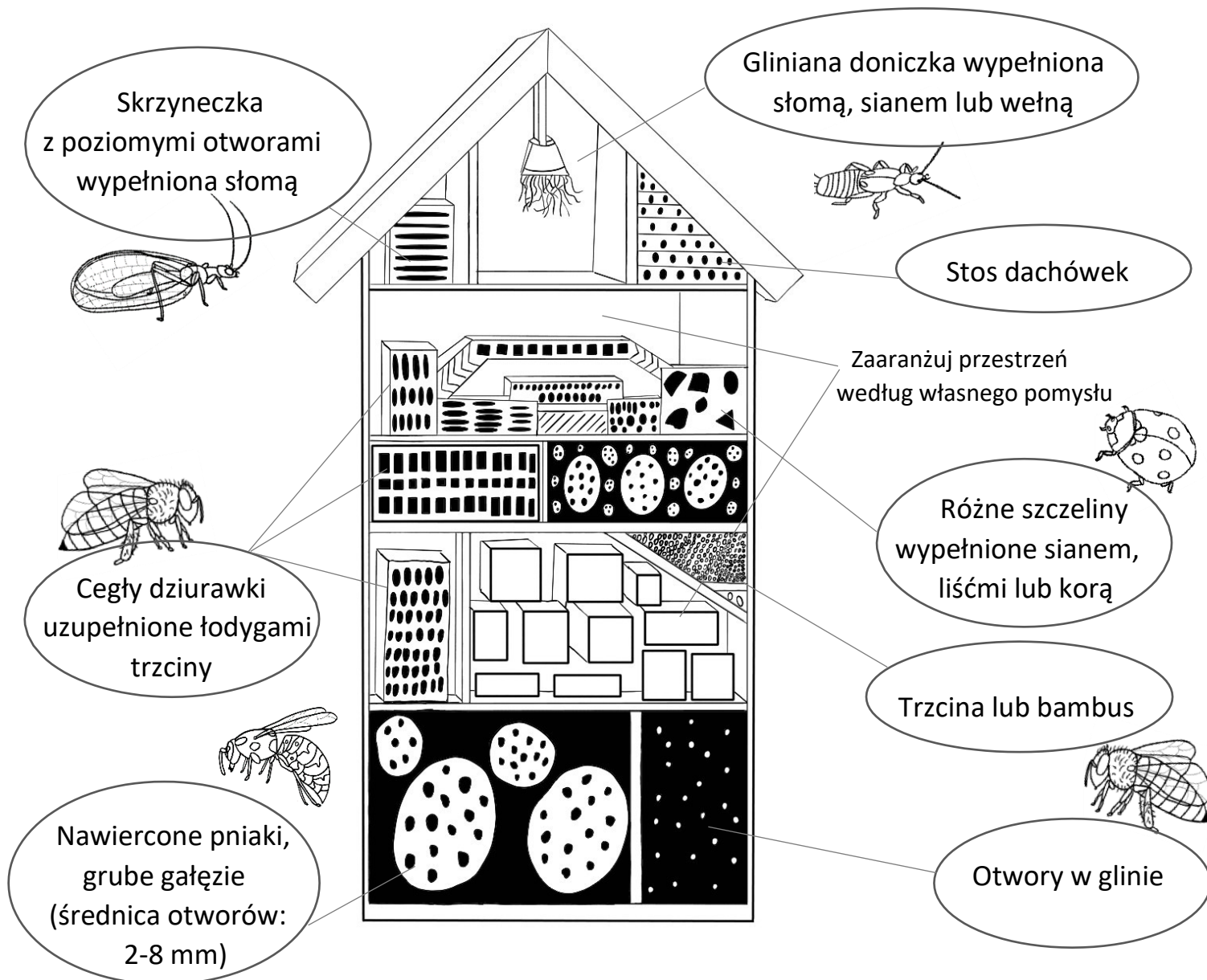

*Warto wykorzystać łodygi bambusowe,
Jeśli nie mamy – mogą również być trzcinowe.*

*Dobrym miejscem lęgowym są ścianki gliniane,
Owady zrobią tunele w tym materiale.
Możesz wziąć garstkę gliny, z niej kostkę lepimy,
W niej drewnianym patyczkiem otwory wiercimy.*

*Niektóre dzikie pszczoły lubią martwe drewno,
W zostawionym pieńku zamieszkają na pewno.*

Hotel dla wielu mieszkańców

Domek powinien być wykonany z naturalnych elementów.
Powierzchnię domku można przykryć drucianą siatką z drobnymi oczkami.
Poszczególne elementy można przykleić do tylnej ścianki za pomocą kleju do drewna lub silikonu.

Hotel dla owadów można wykonać na wiele sposobów

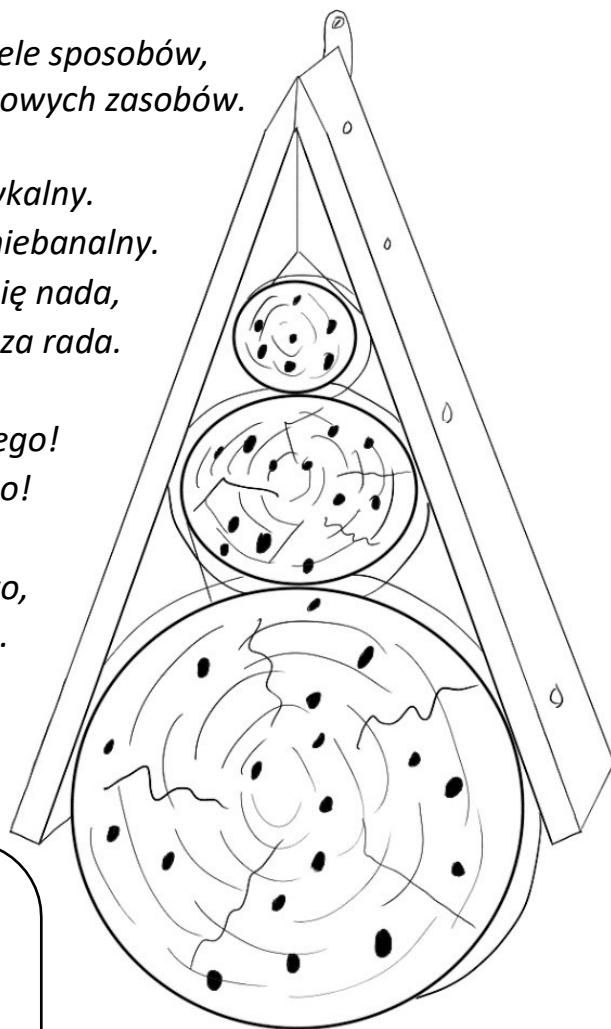
*Na wykonanie domku jest wiele sposobów,
Z wykorzystaniem różnych domowych zasobów.*

*Z pieńka może powstać domek rustykalny.
Nawiercimy plaster drewna – pomysł niebanalny.
Beton komórkowy również świetnie się nada,
Wywiercimy w nim otwory – taka nasza rada.*

*Konstruowanie hotelu to nic trudnego!
Użyj swojej fantazji – zrób coś ciekawego!*

*Cegły i dachówki to też świetne tworzywo,
Weźmy takie, jakie mamy w domu kruszywo.*

*Ekologiczną farbą pomaluj swój domek,
Wedle własnego uznania wybierz kolorek.*

Do zrobienia domku dla owadów można wykorzystać
plastry drewna (np. dębu lub drzewa owocowego).

Dowolnej wielkości plastry drewna łączymy ze sobą.
Z dwóch desek doczepiamy daszek.

W plastrach drewna nawiercamy otwory o średnicy
od 2 do 8 mm i długości dziesięciokrotnie większej od średnicy.

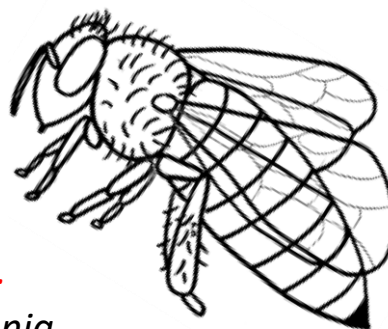
Zróbmy korytarze o różnej średnicy – wtedy więcej gatunków
owadów zamieszka w naszym domku.

*Hotele ustawiamy tam gdzie słońko świeci
I sucho – owad to lubi i doń przyleci.*

Pszczoły samotnice

*Pszczoły samotnice, chociaż miodu nam nie dają,
Wraz z trzmielami bardzo wydajnie zapylają
Rośliny niezwykle potrzebne nam do życia.*

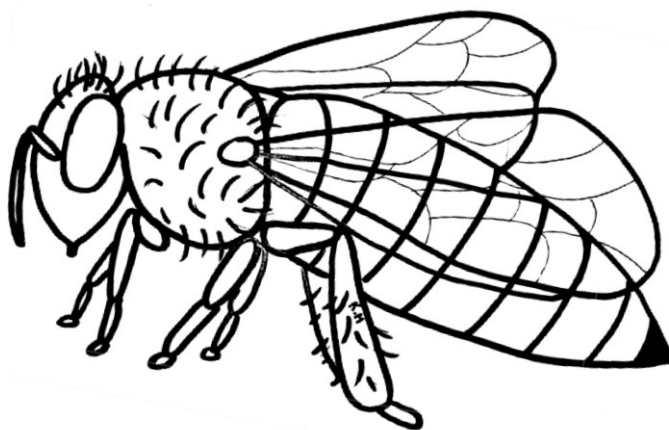
*Te owady budują niewielkie ukrycia.
Pokoje dla swych dzieci w formie korytarza
W drewnie, wśród liści, ziemi i glinie się zdarza.
Dziki pszczoły potrzebują różnych form schronienia,
Zależne od gatunku mają przyzwyczajenia.*

*Z trzciny skorzysta murarka, co na swym brzuchu
Przynosi kwiatów pyłek wśród rudego puchu.*

*Lepiarkowate w ziemi gniazda zakładają,
Tym pszczołom puste łodygi też się nadają.
Inne same wygrzają swe korytarze
W łodygach z rdzeniem, niczym prawdziwi stolarze.*

Wiele dzikich pszczół buduje swoje gniazda w ziemi. Możemy im pomóc ustawiając doniczkę z ziemią na balkonie lub w ogródku.

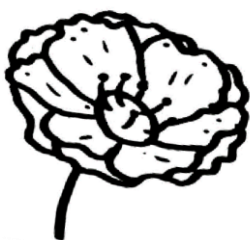

*Gotowe gniazdko z potomstwem zamknięte zostaje,
Latorośl opuszcza domek, gdy wiosna nastaje.*

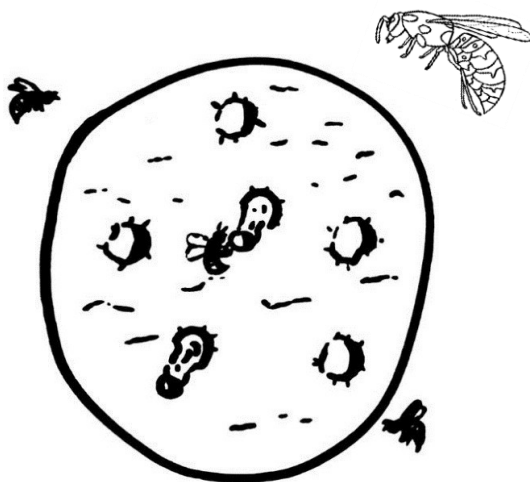
Trzmiele

*Trzmiele mogą żyć w ziemi,
opuszczonych norach,
Zużytych ptasich gniazdach,
czy kamiennych schronach.*

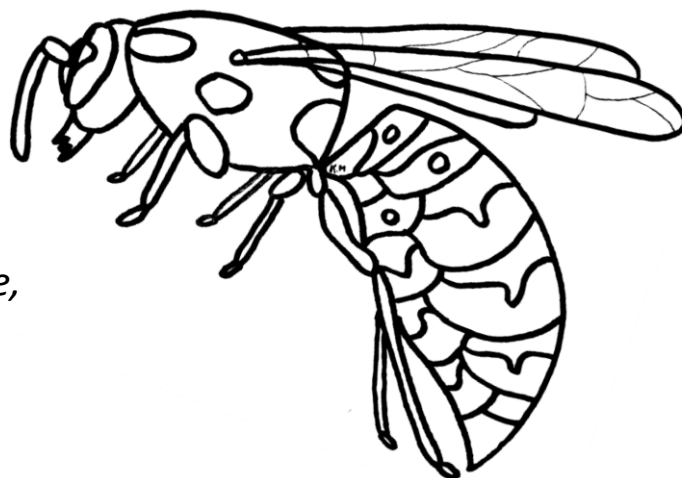

Osy samotnice

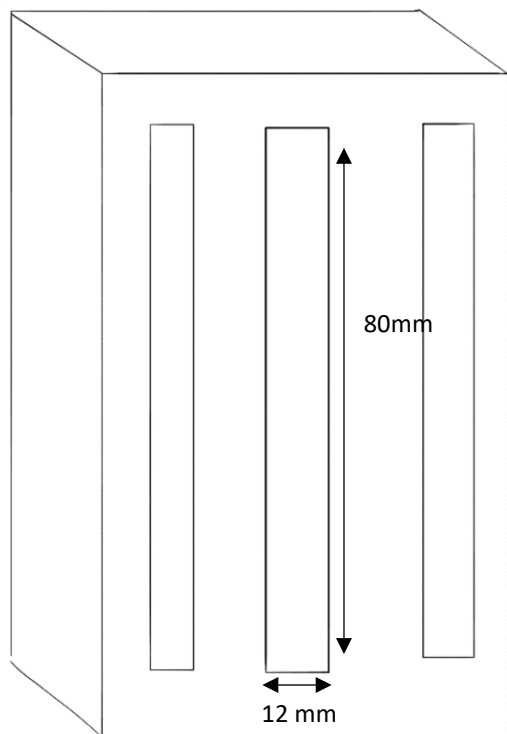
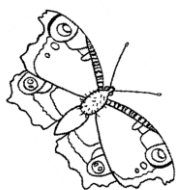
*Są jeszcze osy – stale w pogoni za łupem,
Latają samotnie, a polują z przytupem.
Żywią dzieci pyłkiem, ale też owadami,
Wtłaczanymi do gniazda wąskimi otworami.*

*Jeśli uda ci się dojrzeć „krany” gliniane,
Tutaj osa bolica ma swoje mieszkanie.
W glinianej ścianie tworzy otwory,
Rureczki i grudki – zadziwiające twory.*

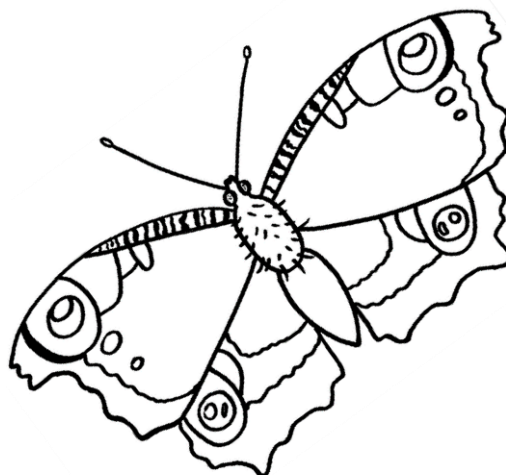

Motyle

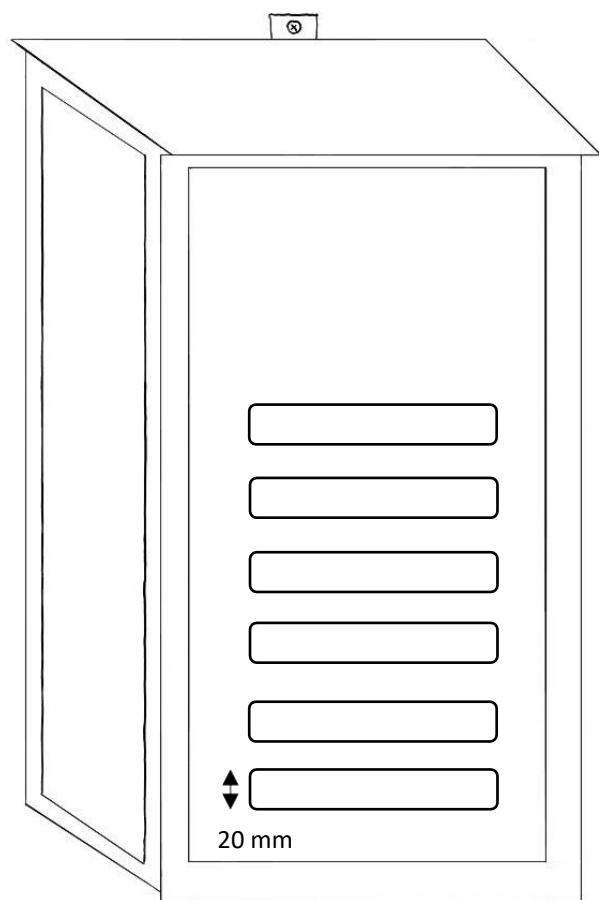
Motyle mają różne sposoby zimowania.
Niektóre z nich, m.in. rusałki pawik,
zimują jako dorosłe osobniki.
Dla tych motyli możemy skonstruować budkę,
w której spędzą czas zimy.

Budkę dla motyli umieszczamy
w miejscu suchym, w półcieniu.

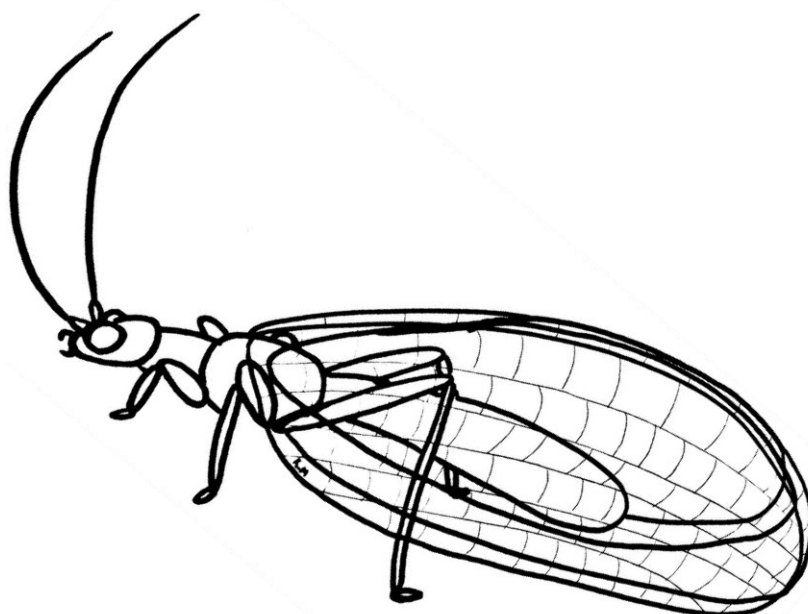
*Niektóre motyle, zjawiskowe piękności,
Przynależą do grona hotelowych gości.
Sześć dziennych gatunków (w naszym polskim klimacie)
- Spędzają zimę jako dorosłe postacie.
To dla nich można stworzyć od wrogów schronienie
I zachować to piękne, powabne istnienie.
W przedniej ścianie budki szczeliny wycinamy,
A do środka trzy cienkie gałzki wstawiamy.*

Złotooki

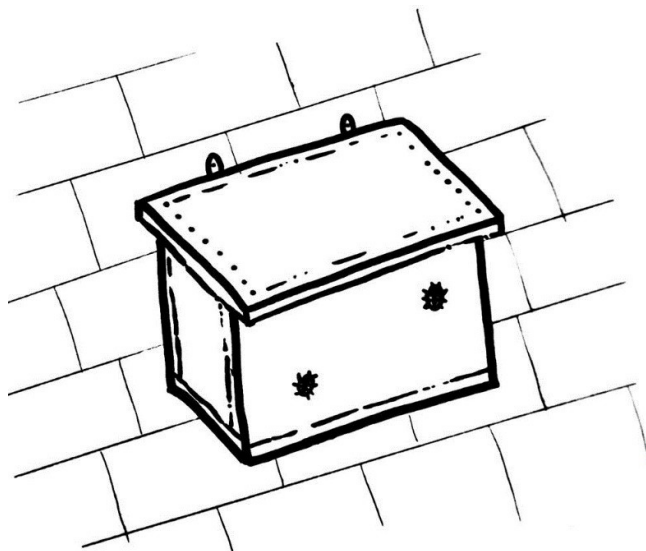
Domek pomaluj na czerwono

Złotooki są to bardzo pożyteczne owady. Ich larwy żywią się mszycami, roztoczymi, gąsienicami i larwami chrząszczy. Są naturalnymi wrogami szkodników roślin z naszych ogrodów i balkonów.

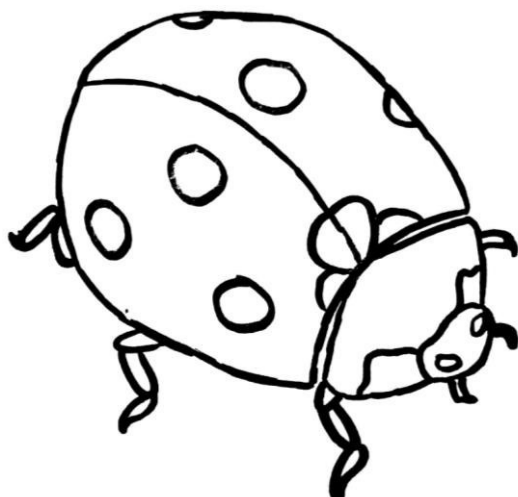
*Złotooki to owady z rzędu sieciarek
- Przygotujmy im również miły zakamarek.
Te zielone stworzenia kochają czerwony,
Więc niech tak ich domek będzie przyozdobiony.
Zaś na wejście wytnijmy poprzeczne szczeliny
Albo otwór z siatką o kształcie cepeliny.
Skrzynkę wypełniamy luźno pszeniczną słomą,
Tak zasiedlimy w ogrodzie gwardię łakomą.
Larwy ich to pożeracze mszyc i roztoczy,
Z ich pomocą – nam życie spokojniej się toczy.*

Biedronki

Biedronki pomagają w zwalczaniu szkodników roślin, takich jak mszyce, tarczniki i przędziorki.

Aktualnie nasze rodzime gatunki biedronek są wypierane przez inwazyjną biedronkę azjatycką. Na szczęście najczęściej z hoteli korzystają krajowe biedronki – azjatyckie tworzą skupiska na ścianach domów.

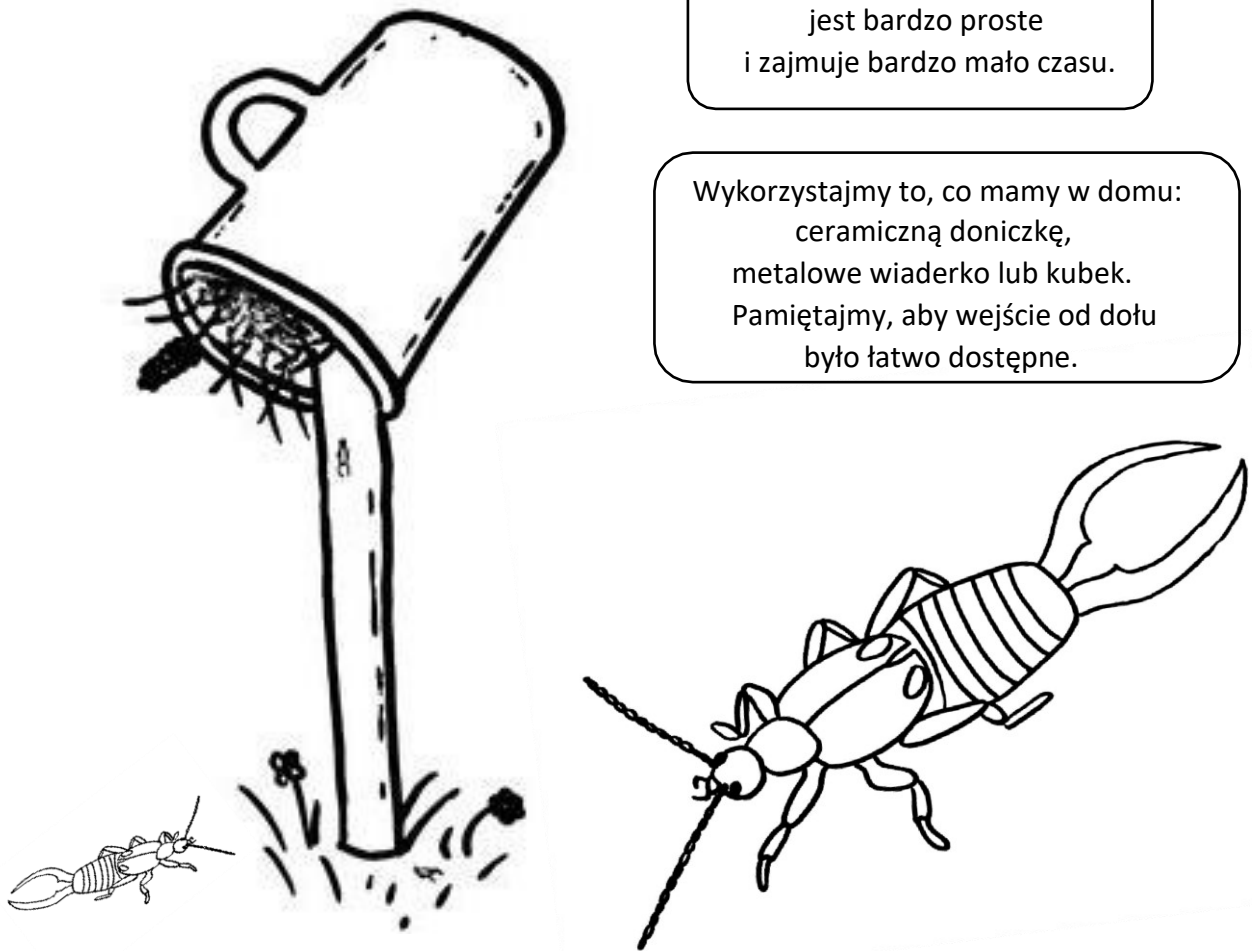

*Biedronki cenią dom na noc lub zimę całą
- Skrzyneczka przysporzy im radość niemałą.
Otwory wejściowe na dnie – przy tylnej ścianie
I mają już schronienie owe piękne panie.
Liśćmi, słomą lub wełną wypełniamy środek
I niestraszny już biedronkom zimowy chłodek.*

Skorki

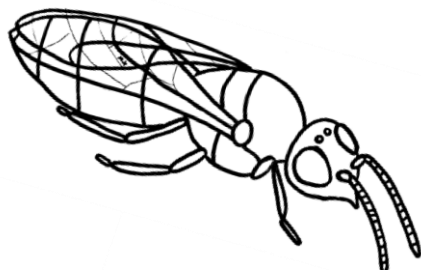
Wykonanie domku dla skorków
jest bardzo proste
i zajmuje bardzo mało czasu.

Wykorzystajmy to, co mamy w domu:
ceramiczną doniczkę,
metalowe wiaderko lub kubek.
Pamiętajmy, aby wejście od dołu
było łatwo dostępne.

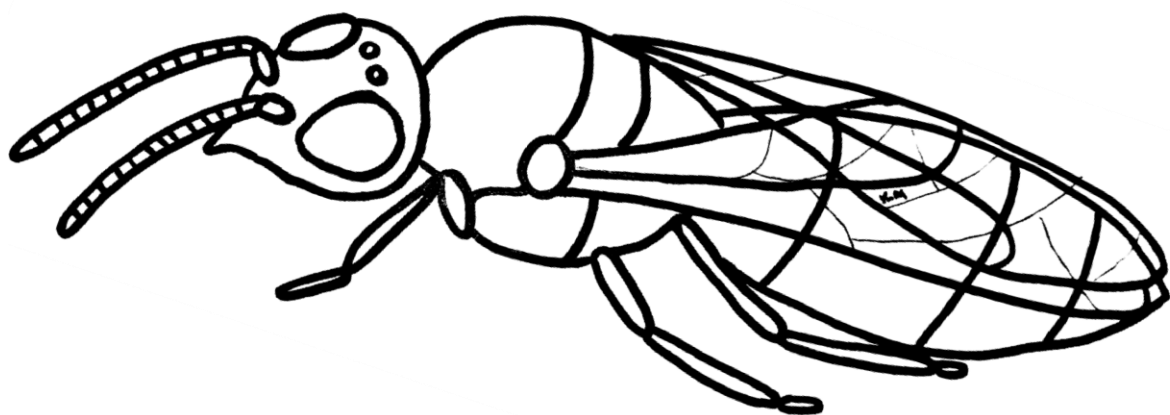

*Skorki pospolite – szczypankami przezywane,
Niepotrzebnie przez ludzi często nielubiane,
W ciągu dnia grupowo w ukryciu przebywają,
Nocami – po mszyce, na łowy wyruszają.
Hotel dla skorków to wiaderko, dzbanuszek
Lub klasyczna gliniana doniczka bez uszek.
Środek słomą lub wełną luźno wypełniamy,
Otworem do dołu na kijku ustawiamy.*

Nieproszeni goście

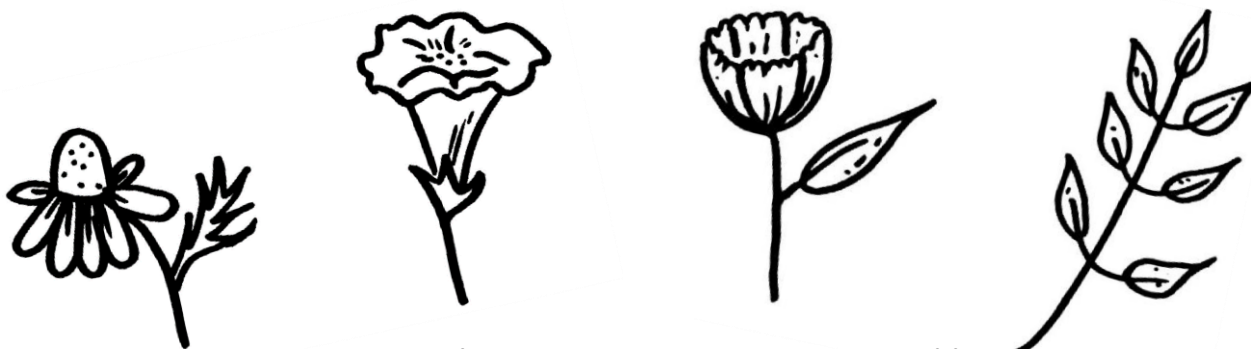

Złotolitki to pasożytnicze błonkówki, które przebywają w pobliżu hoteli dla dzikich pszczół oraz os samotnic i podrzucają swoje jaja do ich gniazd.

*Gdy hotel już gotowy, w swej okazałości,
Można w nim również spotkać nieproszonych gości.
Błyszczące owady – nazwane złotolitkami,
Są w świecie owadów takimi kukułkami,
Które to wyczekują na moment dogodny,
Podrzucają jaja – sposób niezawodny,
Aby ich dzieci rozwinęły się w komórce,
Właśnie zbudowanej przez pszczołę młodej pszczołce.
Są jeszcze bujanki, brzęczki, majkowane chrząszcze,
Szukając gniazd otwartych przemierzają gąszcz,
Żerują na pszczoł i os pracowitości,
Nie mając należytej wyrozumiałości.*

Na zakończenie...

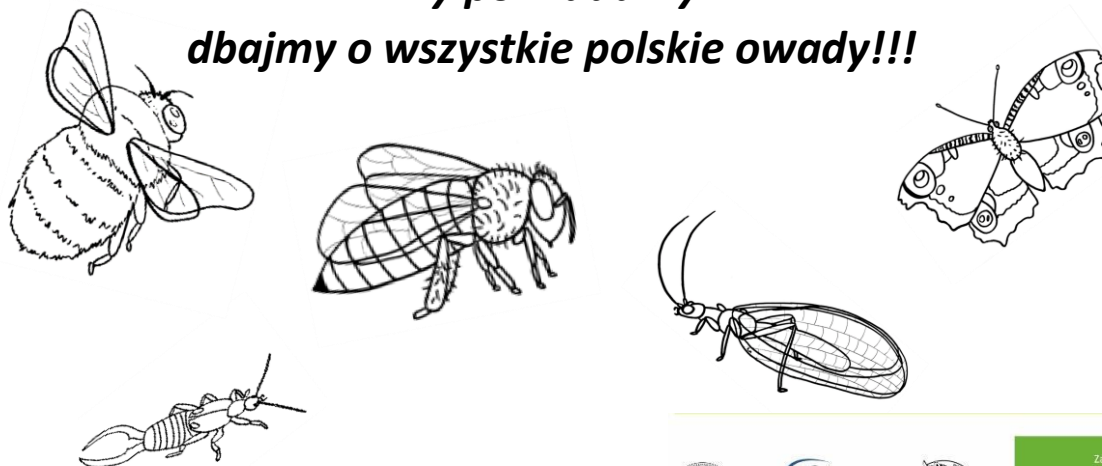

*Pomału kończymy już tą naszą opowieść,
Mamy nadzieję, że udało nam się dowieść,
Iż owady to prawdziwi kompani człowieka
I należy im się solidna nasza opieka.*

Albert Einstein, wielki uczoney, powiedział przed laty:

***„Dbajmy o pszczołki, bo jeśli zginą,
Po czterech latach ludzie przeminą”.***

***My powiadamy:
dbajmy o wszystkie polskie owady!!!***

Organizatorzy projektu:

Wydział Biologii Uniwersytetu w Białymstoku,
Koło Naukowe Biologów im. Dr. W. Chętnickiego

Projekt dofinansowany przez
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku

Tekst: Urszula Jabłońska

Ilustracje: Karolina Mierzyńska
Michał Gruszewski

Fotografia na okładce: Karolina Mierzyńska

Opieka merytoryczna: Agata Kostro-Ambroziak
Ada Wróblewska

Bibliografia:

Von Orlow M. 2017. Hotele dla owadów. Multico.
Kozłowski M. 2008. Owady Polski. Multico.

Białystok 2020

